Univerzitet Singidunum Fakultet za informatiku i računarstvo Praktikum Internet i veb tehnologije

Aplikacija za kućnu biblioteku

Profesor: dr Vladislav Miškovic student: Goran Lazarević 2016202154

Asistent: Milan Tair

Sadržaj

1. Uvod

- 1.1. Svrha
- 1.2. Obim sistema
- 1.3. Definicije, akronimi i skraćenice
- 1.4. Reference
- 2. Opšti opis
  - 2.1. Funkcije proizvoda
  - 2.2. Karakteristike korisnika
  - 2.3. Ograničenja
- 3. Specifikacija zahteva
  - 3.1. Dijagrami slučajeva korišćenja
  - 3.2. Korisnički interfejs
  - 3.3. Zahtevi baze podataka
  - 3.4. Projektna ograničenja

1. Uvod

U ovom odeljku se nalazi pregled svega što je uključeno u ovaj dokument definisano standardom IEEE 1016-2009 (*IEEE Recommended Practice for Software Design Descriptions*, SDD). Takođe, opisana je svrha dokumenta i data lista skraćenica i definicija.

1.1 Svrha

Svrha ovog dokumenta jeste da se priloži detaljan opis zahteva za Veb aplikaciju "Home Library". Biće ilustrovana svrha i potpuna deklaracija za razvoj sistema. Takođe će biti objašnjenja sistemska ograničenja, interfejs i interakcija između korisnika i aplikacije.

1.2 Obim sistema

Aplikacija je hostovana na namenskom Veb serveru i pristupa joj se putem nekog od Veb pregledača. Podaci neophodni za prikaz klijentu nalaze se na posebnom serveru baze podataka. Za neometano korišćenje aplikacije potrebna je stabilna Internet konekcija.

1.3 Definicije, akronimi i skraćenice

Pojam	Definicija					
Veb aplikacija	Aplikacija kojoj se pristupa od strane korisnika preko mreže kao što je <i>Internet</i> ili <i>intranet</i>					
Veb server	Računar na kom se nalaze Web stranice koje se distribuiraju na zahtev					
Veb pregledač Program koji omogućava korisniku da pregledava <i>Web</i> stranice na z						
HTTP	Mrežni protokol namenjen za prenos hiperteksta putem <i>Interneta</i>					
Dijagram slučajeva Grafičko predstavljanje skupa svih slučajeva korišćenja od strane korisr sistema ili drugih entiteta u jednom sistemu						
Korisnički interfejs	Predstavlja tačku interakcije između računara i čoveka, tačka gde se podaci prenose između korinika i računarskog sistema					
MySQL	Sistem za upravljanje relacionim bazama podataka					
Relaciona baza	Baza podataka u kojoj se podaci organizuju u skup relacija između kojih se					
podataka	definišu određene veze					
Primarni ključ tabele	Podatak koji na jedinstven način definiše zapis u tabeli i kojim se kontroliše način na koji se informacije iz tabele povezuju sa drugim tabelama					
Strani ključ tabele	Polje u sekundarnoj tabeli sa kojim se vrši povezivanje sa primarnom tabelom					
Node.js	Serverska platforma <i>JavaScript</i> okruženja koaj se izvršava van Veb pregledača pogodna za izradu brzih <i>real-time</i> aplikacija					
MVC	Arhitektura koja se koristi u razvoju korisničkih interfejsa i aplikacija metodom razdvajanja na posebne komponente: model, prikaz podataka i kontrolor					
RDBMS	(od engl. <i>Relational database management system</i>) Sistem za upravljanje relacionim bazama podataka koji je zasnovan na relacionom modelu					
Server baze podataka	Aplikativan program pogodan za skladištenje i manipulaciju podataka					

1.4 Reference

- Node.js https://nodejs.org/en/docs/
- TypeScrypt https://www.typescriptlang.org/docs/
- React https://reactjs.org/docs/getting-started.html
- Milan Tair, YouTube Razvoj veb aplikacija (Node.js i React)
  https://www.youtube.com/playlist?list=PL-UTrxF0y8kKkQ7YPWPjYAAentBEbGA9g

2. Opšti opis

U ovom odeljku se nalazi pregled sistema. Sistem će biti objašnjen u njegovom kontekstu kako bi se pokazale njegove funkcionalnosti. Takođe će biti opisan tip korisnika aplikacije i koje su funkcionalnosti dostupne u zavisnosti od potreba korisnika.

2.1 Funkcije proizvoda

Aplikacija omogućava evidenciju i pregled kućne privatne biblioteke. Postoje dva tipa korisnika, *prijavljeni korisnik* koji se prethodno registruje svojim korisničkim imenom i lozinkom i *posetilac*. Korisnik koji nije prijavljen na sistem u mogućnosti je da pregleda sadržaj biblioteke. Sadržaj predstavlja spisak knjiga koje postoje u kućnoj biblioteci korisnika. Knjige su kategorisane po žanrovima. Korisnik može da pretražuje sadržaj i po kriterijumima: po kategorijama, po naslovu, po autoru, po godini izdanja ili kombinovano (detaljna pretraga).

Svaka knjiga je opisana sledećim podacima: naslov, naslov u originalu, autor ili spisak autora, godina štampe, broj strana, jedinstveni identifikacioni broj štampane publikacije, jezik sadržaja knjige i fotografijom prednje i zadnje korice knjige(nije obavezno).

Registrovani korisnik ima mogućnost uređivanja sadržaja biblioteke. Prijavljeni korisnik može da dodaje i menja podatke o autorima, da dodaje i menja kategorije, da dodaje, menja i briše (sakriva ili prikazuje) knjige. Može da uređuje podatke o izdavačima kao i da uređuje lokaciju na kojoj se knjiga nalazi.

2.2 Karakteristike korisnika

Postoje dva tipa korisnika: Posetilac i Prijavljeni korisnik. Korisnik može da bude svako lice koje poznaje rad na računaru i poznaje rad u Veb pregledaču. Od korisnika u ulozi Prijavljenoh korisnika se očekuje osnovna informatička pismenost, iskustvo u radu sa Veb

pregledačem i svest o ishodima akcija koje preduzima prilikom uređivanja sadržaja bibiloteke.

2.3 Ograničenja

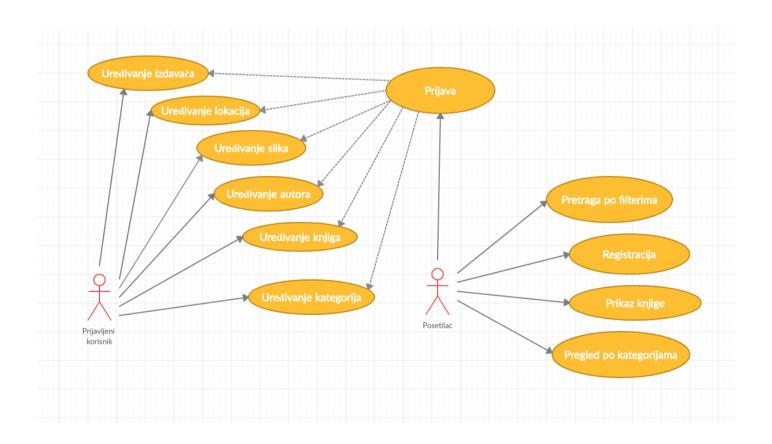
Internet veza predstavlja ograničenje za upotrebu aplikacije. S obzirom da aplikacija doprema podatke iz baze podataka putem Interneta neophodna je stabilna Internet konekcija kako bi aplikacija funkcionisala. Za pristup aplikaciji i rad potreban je Veb pregledač koji podržava verzije 1.0 ili 1.1 HTTP protokola.

3. Specifikacije zahteva

Ovaj odeljak daje detaljan opis sistema i njegovih karakteristika

3.1 Dijagram slučajeva korišćenja

Funkcije aplikacije koje su namenjene krajnjem korisniku u zavisnosti od tipa korisnika predstavljene su dijagramom slučajeva korišćenja.

Postoje dva tipa korisnika sistema pa tako i dve role: posetilac i prijavljeni korisnik.

Funkcionalnosti za svaku od rola su predstavljene na dijagramu.

Korisniku u ulozi 'Posetilac' dostupne su funkcionalnosti:

Registracija – korisniku pruža opciju da se jedinstvenim korisničkim nalogom stavi u rolu 'Prijavljeni korisnik' i tako proširi domen svojih prava korišćenja sistema i funkcionalnosti.

Pretraga po filterima – korisnik ima opciju da uključivanjem određenih kriterijuma u toku pretrage dobije rezultat pretrage shodno potrebama.

Pregled po kategorijama – početna stranica je uređena tako da se posetiocu prikazuju kategorije knjiga. Na korisniku je da odabere konkretnu kategoriju i nastavi sa korišćenjem aplikaciju bilo u vidu detaljnije pretrage po određenim kriterijumima ili prikazom knjiga iz izabrane kategorije.

Prikaz knjige – korisnik može klikom na predviđeno dugme da otvori link ka komponenti koja mu prikazuje detaljan prikaz informacija o jednoj knjizi.

Korisnik u ulozi 'Prijavljeni korisnik' ima sledeće mogućnosti:

Uređivanje knjige – mogućnost dodavanja nove knjige u fond biblioteke kao i editovanje postojećih nasalova

Uređivanje autora – opcija dodavanja novi autora i editovanje postojećih

Uređivanje lokacija – lokacija je jedinstveno određena mestom na polici u nekoj prostoriji i korisnik ima mogućnost da promeni nazive prostorija i polica ili doda nove

Uređivanje izdavača – jedno do obeležja knjige jeste i izdavač i korisnik može da uređuje i ovu kategoriju u smislu dodavanja novih i editovanja postojećih u bazi podataka

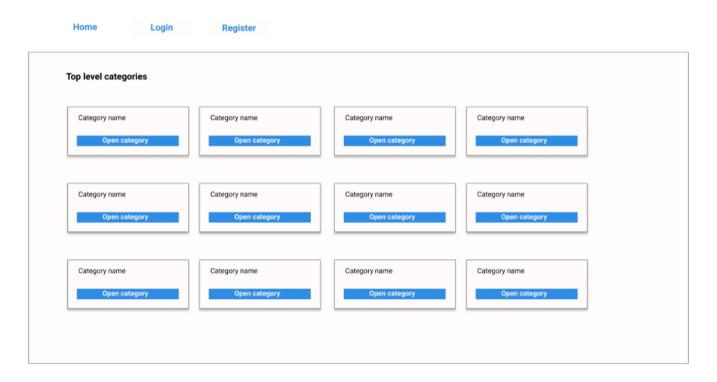
Uređivanje kategorija – knjige su razvrstane po žanrovima koje korisnik možda po potrebi da dodaje ili menja nazive

Uređivanje slika – svaka knjiga može da bude dodatno opsiana slikom prednje i zadnje strane korica knjiga pa tako prijavljeni korisnik možda da dodaje ili menja slike korica po potrebi

Karateritsike

3.2 Korisnički interfejs

Kada korisnik pokrene aplikaciju prikazuje se početna stranica koja prikazuje izlistane kategorije i linkove koji upućuju na formu za registraciju odnosno za prijavljivanje na sistem

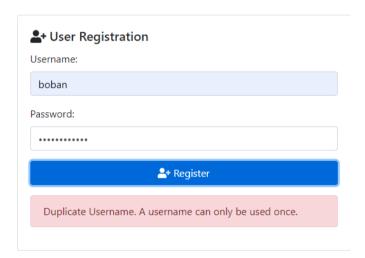

Korisnik može da se opredeli za neku od sledećih akcija: Prijavljivanje na sistem, Registracija korisničkog naloga ili pregled sadržaja po kategorijama.

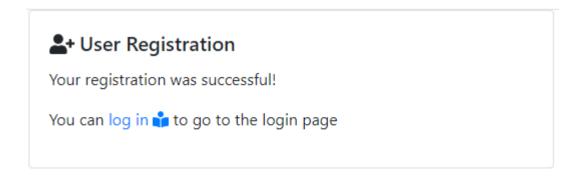
Klikom na "Register" korisniku se prikazuje forma za registraciju korisničkog naloga. Da bi proces registracije bio uspešan korisnik treba u polje "Username" da unese reč(i) kao jedinstven parametar koji će ga identifikovati kao korisnika a u polje "Password" kombinaciju karaktera kojom će se autentifikovati kao vlasnik korisničkog naloga.

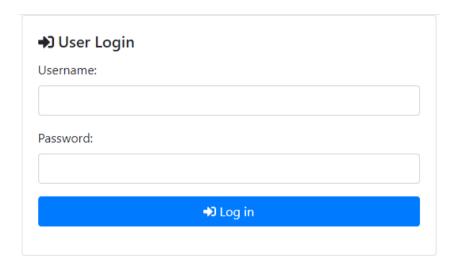
Ukoliko korisnik pokuša da se registruje sa korisničkim imenom koje je već u upotrebi (postoji regsitrovani korsnik sa istim korisničkim imenom) biće obavešten porukom o grešci i moraće da izabere drugo korisničko ime.

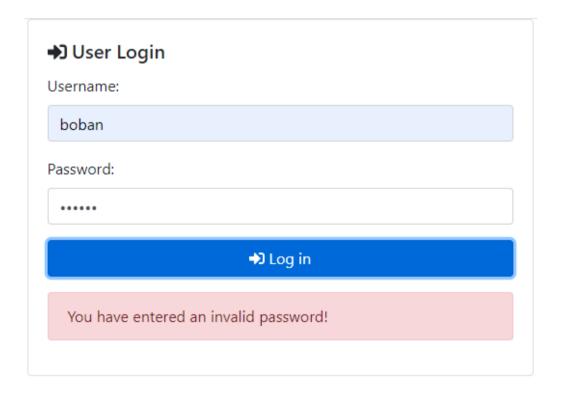
Ukoliko proces registracije protekne bez problema korisnik će biti obavešten adekvatnom porukom.

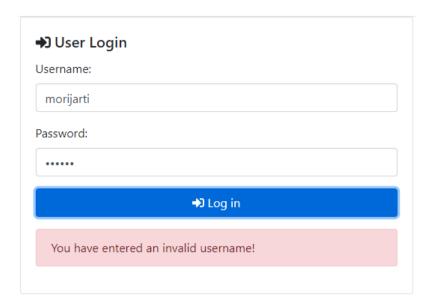
Nakon usprešne registracije korisnik može da se prijavi na sistem kako bi uređivao sadržaj.

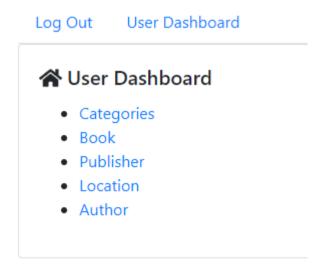
Ukoliko prilikom pokušaja prijavljivanja na sistem korisnik unese pogrešnu lozinku prikazuje se poruka o grešci.

Takođe je obezbeđeno da korisnik bude obaveštan u slučaju da unese korisničko ime pod kojim nije registrovan nijedan korisnik.

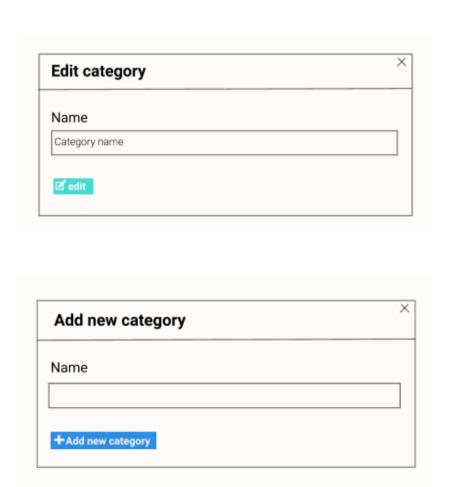
Nakon uspešnog prijavljivanja na sistem korisnik prelazi u ulogu "Prijavljeni korisnik" i ima privilegije da uređuje sadržaj biblioteke. Stranica koja se prikazuje nakon uspešne prijave izgleda kao na slici.

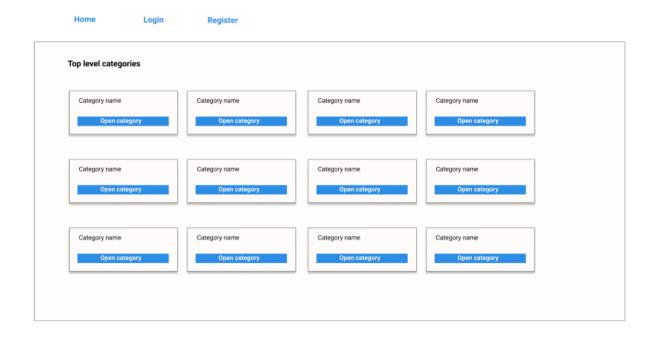
Prijavljeni korisnik ima opciju da uređuje sekcije koje predstavljaju kategorije, knjige, izdavače knjiga, lokacije na kojima se knjige nalaze kao i spisak autora.

Na sledećoj slici se nalazi ilustracija komponente koja obezbeđuje uspešan prikaz svih kategorija a za njom slede slike koje prikazuju akcije dodavanja nove kategorije i editovanja postojeće

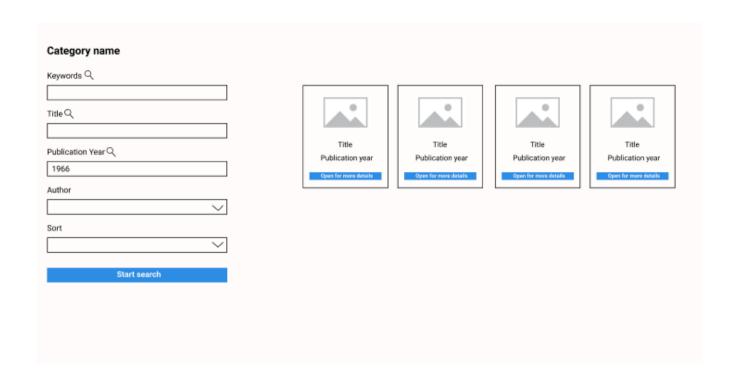
Slična forma je i za uređivanje ostalih sekcija. Nakon što prijavljeni korisnik završi sa uređivanjem sadržaja može da se odjavi iz sistema i pregleda celokupan sadržaj odlaskom na "Home" stranicu.

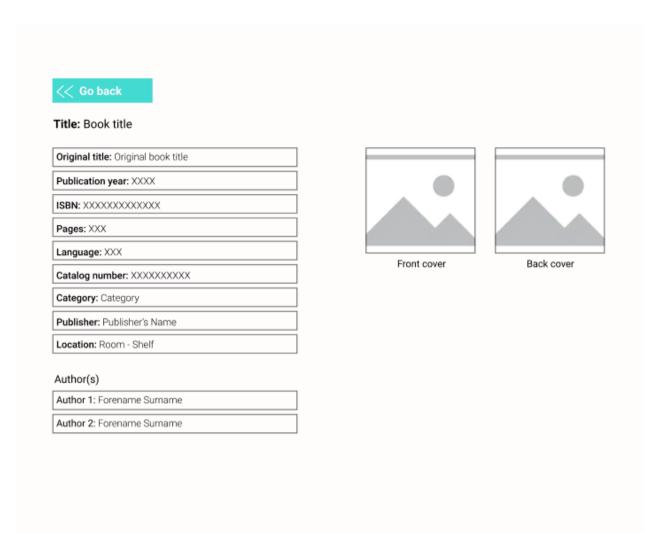
Izborom određene kategorije korisniku se prikazuje stranica sa prikazom knjiga koje pripadaju izabranoj kategoriji na desnoj strani a na levoj se nalaze "filteri" pretrage po određenim kriterijumima.

Korisnik ima mogućnost da dobije više informacija o određenoj knjizi klikom na "Open for more details" ili da uradi pretragu po nekom od kriterijuma. Kriterijumi koji su dostupni za pretragu jesu: "ključne reči", po naslovu dela, po godini publikovanja, po autoru i kombinovano. Prikaz rezultata je moguć u opadujućem ili rastućem redosledu. Na sledećoj slici je prikaz pretrage po kriterijumu "Publication year" za godinu '1966'

Za više informacija o konkretnoj knjizi korisnik treba da klikne na dugme "Open for more details" nakon čega mu se prikazuju detaljne informacije.

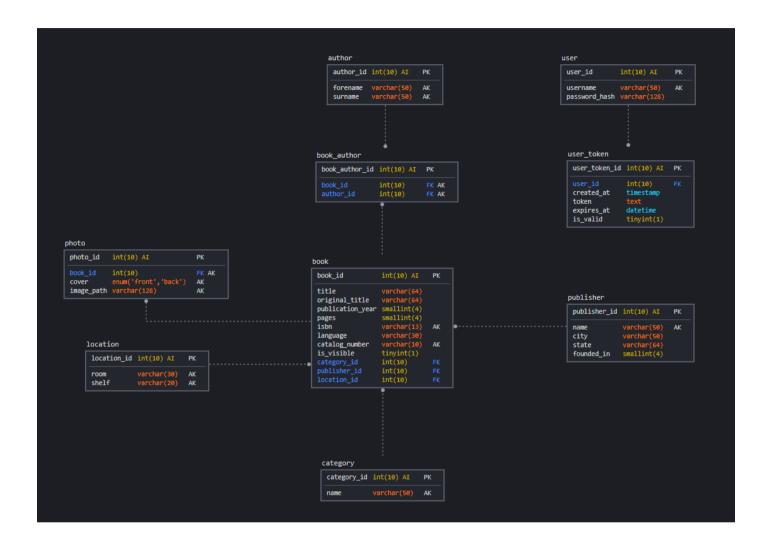

Korisnik može da se vrati nazad u prethodno izabranu kategoriju ukoliko želi da pregleda neku drugu knjigu iz izabrane godine, može da uključi još neki kriterijum pretrage ili da napusti stranicu i izabere sledeću kategoriju za pretragu knjiga.

3.3 Zahtevi baze podataka

Za potrebe ove aplikacije koristi se relaciona baza podataka MySql. Funkcionalnosti sistema su povezane sa bazom tako i sve promene podataka u vidu dodavanja i izmene. Za neometan rad aplikacije neophodan je stabilna konekcija i pouzdan rad servera baze podataka.

Model baze podataka i njenih relacije između tabela su ilustrovane sledećim dijagramom

U nastavku sledi prikaz i opis relacija i atributa svake.

- "user_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem novog registrovanog korisnika, jedinstveno određuje korisnika
- "username" pojedinačan podatak, jedan od parametara neophodnih za registraciju i prijavljivanje na sistem, varchar tipa dužine 50, jedinstven zapis tipa UNIQUE
- "password_hash" podatak koji predstavlja vrednost lozinke generisanu algoritmom "sha512", varchar tipa dužine 128

Tabela koja predstavlja entitet *kategorija* – 'category':

Atributi:

- "category_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem nove kategorije
- "name" podataka koji predstavlja ime kategorije, varchar tipa dužine 50, jedinstven
- zapis tipa UNIQUE

Tabela koja predstavlja entitet *autor* – 'author':

- "author_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem novog autora
- "forename" podatak koi predstavlja ime autora, varchar tipa dužine 50, jedinstven zapis u kombinaciji sa podatkom "surname"
- "surname" podatak koji predstavlja prezime autora, varchar tipa dužine 50, jedinstven zapis u kombinaciji sa "forename" podatkom

Tabela koja predstavlja entitet izdavač – 'publisher'

Atributi:

- "publisher_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem novog izdavača
- "name" podatak koji predstavlja nazim izdavača, varchar tipa dužine 50, jedinstven zapis tipa UNIQUE
- "city" podatak koji predstavlja geografski pojam mesta sedišta izdavača knjiga, varchar tipa dužine 50
- "state" podataka koji predstavlja državu u kojoj se nalazi sedište izdavača knjiga, varchar tipa džine 64
- "founded_id" podataka koji predstavlja godinu osnivanja izdavačke kuće, tipa smallint dužine 4 ne može da bude negativna vrednost

- "location_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem nove lokacije
- "room" podatak koji predstavlja prostoriju u kojoj se knjiga fizički nalazi, varchar tipa dužine 30 u kombinaciji sa podatkom "shelf" predstavlja jedinstven zapis u tabeli
- "shelf" podatak koji predstavlja policu na kojoj se kjniga fizički nalazi, varchar tipa dužine 20, u kombinaciji sa podatkom "room" predstavlja jedinstven zapis u tabeli

Tabela koja predstavlja entitet fotografija korice – 'photo':

Atributi:

- ,,photo_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem nove fotografije
- "book_id" podatak koji predstavlja ID knjige za koju se konkretna fotografija odnosi, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, u kombinaciji sa vrednošću podatka cover predstavlja jedinstven zapis u tabele, istovremeno predstavlja spoljni ključ koji povezuje relaciju 'book' sa relacijom 'photo'
- "cover" podatak koji je enum tipa i može da bude jedan od vrednosti 'front' ili 'back', podrazumevana vrednost jeste 'front'
- "image_path" podatak koji predstavlja putanju do konkretne fotografije, tipa varchar dužine 128, predstavlja jedinstven zapis u tabeli

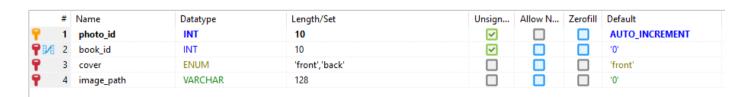

Tabela koja predstavlja entitet *knjiga* – 'book':

- "book_id" primarni ključ tabele, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem nove knjige
- "title" podatak koji predstavlja naslov knjige, varchar tipa dužine 64
- "original_title" podatak koji predstavlja naslov knjige u originalu, varchar tipa dužine 64
- "is_visible" podatak koji predstavlja dostupnost prikaza knjige korisniku aplikacije u ulozi posetioca, tipa tinyint dužine 1, ne može da bude negativna vrednost, podrazumevana vrednost jeste 1
- "publication_year" podataka koji predstavlja datum štampe određene knjige, podatak tipa smallint dužine 4
- "pages" podatak koji predstavlja broj stranica knjige, tipa smallint dužine 4
- "isbn" podatak koji predstavlja jedinstveni identifikacioni broj štampane publikacije, tipa varchar dužine 13, jedinstveni zapis tipa UNIQUE
- "language" podataka koji predstavlja jezik sadržaja knjige, tipa varchar dužine 30
- "catalog_number" podatak koji predstavlja jedinstveni kataloški broj pod kojim je knjiga zavedena u bazu podataka, tipa varchar dužine 10, UNIQUE
- "publisher_id" podatak koji predstavlja ID vrednost izdavača konkretne knjige, tipa integer, ne može da bude negativna vrednost, predstavlja spoljni ključ koji povezuje relaciju 'book' sa relacijom 'publisher'
- "category_id" podatak koji predstavlja ID vrednost kategorije kojoj knjiga pripada tipa integer, ne može da bude negativna vrednost, predstavlja spoljni ključ kojim se povezuje relacija 'book' sa relacijom 'category'
- "location_id" podatak koji predstavlja ID vrednost lokacije na kojoj se knjiga fizički nalazi, tipa integer, ne može da bude negativna vrednost, predstavlja spoljni ključ koji povezuje relaiciju 'book' sa relacijom 'location'

	#	Name	Datatype	Length/Set	Unsign	Allow N	Zerofill	Default
7	1	book_id	INT	10	$\checkmark$			AUTO_INCREMENT
	2	title	VARCHAR	64				'0'
	3	original_title	VARCHAR	64				'0'
	4	publication_year	SMALLINT	4	✓			'0'
	5	pages	SMALLINT	4	V			'0'
7	6	isbn	VARCHAR	13				'0'
	7	language	VARCHAR	30				'0'
7	8	catalog_number	VARCHAR	10				'0'
	9	is_visible	TINYINT	1	$\checkmark$			'1'
71/1	10	category_id	INT	10	✓			'0'
71/1	11	publisher_id	INT	10	$\checkmark$			'0'
P 1/4	12	location_id	INT	10	✓			'0'

Tabela koja predstavlja entitet vezne tabele *autor-knjiga* – 'book author':

Atributi:

- "book_author_id" primarni ključ tabele, integer tipa, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan kada se dodaje nova knjiga i predstavlja vezu knjige sa autorom ili više njih

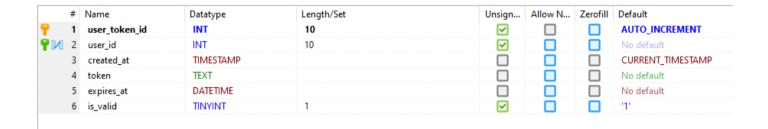
- "book_id" podatak koji predstavlja ID knjige za koju se konkretan autor vezuje, inetegr tipa, ne može da bude negativna vrednost, predstavlja spoljni ključ koji povezuje relaciju 'book-author' a relacijom 'book'
- "author_id" podatak koji predstavlja ID vrednost autora koji se vezuje za konkretnu knjigu, integer tipa ne može da bude negativna vrednost, predstavlja spoljni ključ koji povezuje relaciju 'book-author' sa relacijom 'author'

Tabela koja predstavlja entitet token – 'user token':

Atributi:

- "user_token_id" primarni ključ, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, uvećava se za jedan dodavanjem novogenerisanog tokena za potrebe prijavljenog korisnika
- "user_id" podatak koji predstavlja ID vrednost korisnika za koga se vezuje generisani token, integer tip, ne može da bude negativna vrednost, predstavlja spoljni ključ koji povezuje relaciju 'user' sa relacijom 'user_token'
- "created_at" podatak koji predstavlja vreme i datum generisanja tokena, tipa varchar
- "token" podatak koji predstavlja generisani token, tipa text
- "expires_at" podatak koji predstavlja datum isteka važenja tokena, tipa datetime
- "is_valid" podatak koji ukazuje na validnost tokena, tipa tinyint, podrazumevano ima vrednost 1

3.4 Projektna ograničenja

Aplikacija se realizuje na Node.js platformi korišćenjem Nest.js razvojnog okvira i sav kôd aplikacije je organizovan prema pravilima MVC arhitekture. Baza podataka jeste relaciona i koristiti MySQL RDBMS.